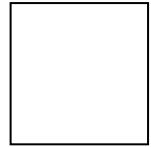
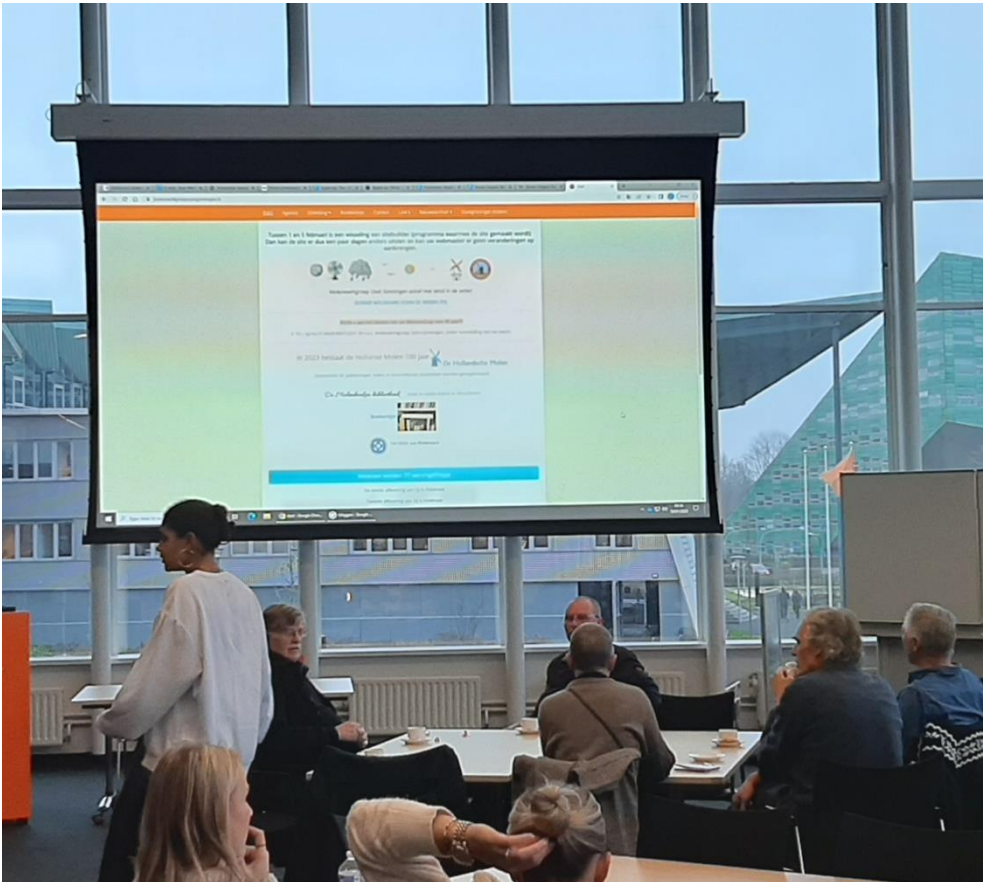

Retouradres: Nassaustraat 65,
9675 EN Winschoten

Muldersnijs 2023-1

Adressticker

ISSN 1872-6739

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van de vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen. KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Bestuur:

Voorzitter: Paul Casteleijn
paul.casteleijn@kpnplanet.nl

Secretaris: Sebastian Boer, Thorbeckelaan 46, 9665 CE Oude Pekela
secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Penningmeester: Cees Nanninga, Wierhuisterweg 11, 9968 AN Pieterburen
Leden: Jan Kugel en Chris Stuit

Bankrekening: **NL55 INGB 0003 0251 39**
t.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen

De contributie bedraagt € 10,00 per jaar of deel van een jaar.

Website: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl

Instructeurs:

Molen Edens te Winschoten, J. Kugel 06-10323438

Molen Dijkstra te Winschoten, N. Holman 0597-562894

Molen de Vier Winden te Pieterburen, D.J. Tinga 0595-441389

Redactie: Hemmo Poppen
redactie@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Het blad wordt afgedrukt toegezonden of op verzoek als PDF per mail toegestuurd.

Aangezien het drukken en versturen van het blad een kostenpost is voor de Molenwerkgroep kan het voor u ook een overweging zijn om het digitaal te ontvangen.

Voorpagina: Presentatie opstelling project Hanze Hogeschool voor de Molenwerkgroep Oost Groningen op 20 januari 2023. Zie voor meer informatie verderop in dit blad.

MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN

Oude Pekela, 6 februari 2023.

Aan de leden van de molenwerkgroep Oost-Groningen.

Namens het bestuur nodig ik u uit voor een ledenvergadering op
Dinsdag 21 maart 2023 om 20.00 uur
in Dorpshuis De Voortgang te Wedde.

Kerkstraat 10
9698 AR WEDDE

Agenda:

1. Opening.
2. Vaststelling agenda.
3. Notulen ledenvergadering van 25 oktober 2022.
4. Mededelingen.
5. Ingekomen stukken.
6. Jaarverslag 2022.
7. Financieel verslag 2022.
    Kascontrolecommissie: Remko Verstok en Joep Gründemann; als
    reserve Willem Huizenga.
8. Verkiezing kascontrolecommissie.
9. Begroting 2024.
10. Opleiding.
11. Maaldagen 2023
12. AVG
13. Excursie
14. Status Molenwerkgroep Oost Groningen en ontwikkelingen in 2023 en
    2024.
15. Jubileumjaar 2024
16. Volgende vergadering.
17. Rondvraag.
18. Sluiting.

Met vriendelijke groet,

Sebastian Boer
Secretaris.

1. Opening.

Paul Casteleijn opent de vergadering en heet een ieder welkom. Paul benoemt dat Molen Edens ons thuishonk blijft. Door corona hebben we echter besloten om de najaarsvergadering in het Dorpshuis de Voortgang in Wedde te laten plaatsvinden. Locatie voor de nieuwjaarsvisite wordt nog op een later moment bepaald. Daarnaast zijn er 3 nieuwe leden te verwelkom binnen de Molenwerkgroep Oost Groningen: Chris Stuu (MIO op Molen Edens sinds mei 2022), Johan van Dijk (voorzitter Gilde afdeling Groningen) en Jan Pot (Mulder Pot).

2. Vaststelling agenda.

Punt 10 "Plan Hanzehogeschool" delen we op in 4 punten: Jaarplan, Hanzehogeschool, Winschoten festival en Jubileumjaar.

3. Notulen ledenvergadering van 23 maart 2022.

Sinds de vorige ledenvergadering hebben een aantal bestuursleden een gesprek gehad met het bestuur van het MSMOG. Doel was om kennis te maken en bespreken waar we in de toekomst elkaar zouden kunnen vinden. Vervolggesprek ligt in het begin van 2023 gepland. Verder worden de notulen worden goedgekeurd.

4. Mededelingen.

Paul vertelt over het ongeval dat afgelopen woensdag op molen de Bente in Dalen heeft plaatsgevonden. Het steenkoppel is daar uit elkaar gehaald. Bij het terugplaatsen is door een nog nader te onderzoeken reden de steen uit de steenkraan gevallen. Deze is door de zolders naar beneden gevallen, waarbij ook een molenaar naar beneden is gevallen en gewond is geraakt. Naar omstandigheden gaat het goed. Inmiddels lopen er allerlei onderzoeken. Aandachtspunt voor ons ook om goed rekening te blijven houden met de aanwezige risico's.

Afmeldingen: Wieke Duinmeijer, Hilvert Bossen, Kenny Tolboom, Joukje Oost, Harm Prenger, Cor Kosmeijer en Cees Nanninga

5. Ingekomen stukken.

- Cultuurplatform Oldambt:
  - Uitnodiging Cultuurcafe 13 oktober
- Workshop Fondsenwerving 7 november
- Gilde afdeling Groningen uitnodiging najaarsbijeenkomst 17 oktober

- DHM:
  - Molencontactdagen op 18 november in Kulturhus Talter in Oldebroek
  - Uitnodiging online Algemene Ledenvergadering 24 november'
- Reguliere bevestigingen van de aangevraagde subsidies

6. Verkiezing bestuursleden.

Dit jaar is Abel Middel aftredend als algemeen bestuurslid en niet herkiesbaar. Paul bedankt Abel namens het bestuur met lovende, uitgebreide woorden. Paul overhandigt hem vervolgens een bon, gerookte makreel en een bos bloemen (voor zijn vrouw).

Het bestuur heeft Chris Stuit bereid gevonden zich te kandideren voor deze functie.

Er hebben zich geen tegenkandidaten gemeld. Chris wordt bij acclamatie gekozen.

7. Opleiding.

MIO's: Paul is in april geslaagd. Jaap Rieks is geslaagd voor het proefexamen. Zal eind van het jaar voor het landelijk examen op gaan.

Chris Stuit, Patrick Dusseljee, Fokko Nienhuis en Astrid van Erp zijn in opleiding op dit moment.

- 29 oktober gaan we weer starten met de theorielessen in Molen Edens. Naast de MIO's zijn ook de molenaars van harte uitgenodigd om deel te nemen aan deze lessen. Planning staat ook op de website vermeld.

- Het Gilde heeft het aantal examenmomenten uitgebreid naar 4 x per jaar. Voordeel is dat er sneller na het proefexamen een examen kan worden afgelegd.

- DHM en het Gilde zijn bezig met het bekijken van de opzet van de huidige opleidingen. Opleiding blijft in principe zoals hij nu is. Daarnaast wil men een aparte opleiding voor een korenmolen in het leven roepen. Hier komt ook een apart landelijk examen voor. Begin 2023 zal het zijn beslag hebben.

- Een select groepje molenaars (Derk Jan Tinga, Hemmo Poppen, Willem Huizinga en Jan Kugel)

hebben gekeken naar de mogelijkheid voor een pelcursus. Molen Dijkstra zou erg geschikt zijn hiervoor. Er wordt nu een opzet voor gemaakt.

Er wordt gemeld dat er wel gekeken moet worden naar de beschikbaarheid van gerst.

8. Maaldagen 2023.

Er wordt een opzet rondgedeeld met de concept-maaldagen 2023. Mochten er wisselingen/aanpassingen zijn, dan kan dit aan de secretaris worden doorgegeven.

9. Excursie.

- Terugkijkend op excursie 2022: was een goede dag, leuke sfeer. 5 molens bezocht, uitstekende lunch genoten. Doordat de afgelopen jaren er geen excursie is geweest, was er iets meer budget beschikbaar vanuit de Molenwerkgroep voor deze editie. Wellicht volgend jaar een iets hogere eigen bijdrage.
- 10 december staat het 50-jarig jubileum van het Gilde op het programma in het Openluchtmuseum in Arnhem. Deadline voor aanmelden hiervoor is 7 november 2022. Wellicht Fryske Mounders en Gilde afdeling Drenthe benaderen. Paul en Johan van Dijk kijken naar de mogelijkheden.
- Editie 2023 staat weer zoals gebruikelijk in het voorjaar gepland op zaterdag 15 april 2023. Optie om te kijken naar een aantal Duitse molens in combinatie met de Meier Werfft. Echter past dit niet in de opzet. Doel is ook om molens te bezoeken die met name interessant zijn voor MIO's. Jacqueline Sollart en David Reitsema gaan eens onderzoeken welke mogelijkheden Duitsland biedt op het gebied van interessante molens.
- In 2024 bestaat de Molenwerkgroep Oost Groningen 50 jaar. Is het een idee om in dat jubileumjaar eens extra uit te pakken? Wellicht een overnachting erbij?

10. Plan "Hanzehogeschool"

- Jaarplan: toelichting op de data voor 2023. Ledenvergaderingen worden dinsdag ipv de voorgestelde woensdagen. Data worden op de site geplaatst.
- Hanzehogeschool: korte beschrijving van hoe we zijn begonnen, wat is het doel van de Molenwerkgroep. Visuele weergave van aantal leden en molens verdeeld over de provincie. In een aantal zinnen weergegeven wat onze identiteit is. Daarnaast uitgelegd wat het plan "Hanze" inhoudt. Studenten van de opleiding "Communicatie" zijn bezig met een plan om een identiteit voor de Molenwerkgroep te onderzoeken. Er zullen in februari 5 plannen worden gepresenteerd die we, waar nodig, in kunnen zetten.
- Winschoten-festival: in mei en juni wordt er in Winschoten een Molentoeft georganiseerd. Tijdens deze 18 voorstellingen zou het mooi zijn om alle molens te laten draaien. Daarbij is hulp nodig. De kans is groot dat het evenement doorgaat. Als dit bekend is, zullen we gaan kijken hoe we dit gezamenlijk kunnen aanvliegen. Info volgt.
- Jubileumjaar: we hebben ideeën nodig om vorm te geven aan het jubileumjaar. Vraag is om daar over na te denken. Bij de nieuwjaarsvisite zullen we er nog op terugkomen. Op de voorjaarsvergadering zal er een groep samengesteld moeten zijn.

11. Volgende activiteiten/vergadering.

- Zaterdag 7 januari Nieuwjaarsvisite
- Dinsdag 21 maart Voorjaarsvergadering
- Zaterdag 15 april Excursie
- Dinsdag 24 oktober Najaarsvergadering

12. Rondvraag.

Hemmo Poppen: benoemt het vele aantal vliegjes in de kap. Een gedeelte is in een lamp (bull's-eye) gaan zitten. Deze is redelijk warm geworden. Oplettend moment voor iedereen.

Grieto de Vries: komt er een samenvatting van de plannen waar het bestuur mee bezig is? Er zal een samenvatting naar de leden worden gestuurd.

Jan Kugel: de bibliotheek krijgt vorm en ziet er met dank een Gerard goed uit!

13. Sluiting.

Met dank voor ieders inbreng sluit de voorzitter de vergadering.

Sebastian Boer

Brood & Banquet **Brans**
A.J. Ludolphie

Feiko Clockstraat 172   **Beneden Westerdiep 71**
9665 BX Oude Pekela   **9645 AG Veendam**
Tel. 0597-612491   **Tel. 0598-613207**

JAARVERSLAG 2022

Vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen

Op 1 januari 2022 had de Molenwerkgroep 66 leden en op 31 december 68 leden. Er hebben zich vier nieuwe leden aangemeld en twee leden hebben hun lidmaatschap beëindigd.

Van de 68 leden hebben 48 het getuigschrift van vrijwillig molenaar. Voor het overige bestaat het ledenbestand uit personen die de opleiding volgen of sympathiseren met de Molenwerkgroep.

De werkgroep leden bemensen ongeveer 30 molens verdeeld over de volledige provincie Groningen.

Het bestuur had eind 2022 de volgende samenstelling:

Voorzitter : Paul Casteleijn uit Stadskanaal
Secretaris : Sebastian Boer uit Oude Pekela
Penningmeester : Cees Nanninga uit Pieterburen
Leden : Jan Kugel uit Nieuwolda
: Chris Stuuut uit Stadskanaal

De kascommissie bestond uit Remko Verstok, Joep Gründemann en reserve Willem Huizenga.

Dit jaar hadden we drie jubilarissen die elk 35 jaar molenaar zijn:

Jan Hazelhoff

Mevr. Meijer – Heidema

Ida Wieringa – Spijk

Het bestuur kwam in 2022 vijfmaal bij elkaar. De nieuwjaarsvisite is komen te vervallen i.v.m. de maatregelen rond het coronavirus. Beide ledenvergaderingen vonden plaats in Dorpshuis “De Voortgang” te Wedde.

Dit jaar vond de excursie plaats op zaterdag 17 september, goed georganiseerd door Michel Steemers en Joep Gründemann. Vertrek en terugkomst was bij Molen Berg in Winschoten.

Tijdens deze excursie hebben 26 deelnemers een vijftal molens bezocht: Molen Mulder Pot in Kropswolde, Molen Woldzicht in Roderwolde, Molen Hollands Welvaart in Mensingeweer, Molen Fortuna in Noordhorn en als laatste Poldermolen de Ruiten in Slochteren.

Dit jaar waren er 7 personen in opleiding op de drie instructiemolens. In de wintermaanden werden door de instructeurs twee keer per maand op de zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur theorie lessen gegeven in Molen Edens. Extra theorielessen werden verzorgd door dhr. J. Kugel op de dinsdagavond.

Drie leden hebben proefexamen en/of examen gedaan.

Geslaagd voor het examen in april:

Nicolas Nijhof

Paul Casteleijn

Geslaagd voor het proefexamen op 20 november:

Jaap Rieks

Twee leden van de werkgroep hebben de cursus "Fondsenwerving" gevolgd. Deze werd georganiseerd door het Kultuurloket Groningen. Ook is door twee leden een drietal avonden gevolgd over hoe we nog beter leden zouden kunnen werven. Deze cursus werd gegeven door het Cultuur Platform Oldambt.

De werkgroep bezit al langer vele molen- en meteorologieboeken. Begin 2022 zijn deze door Gerard Murris gerubriceerd en goed geordend in een boekenkast opgenomen op Molen Edens te Winschoten. Alle werkgroepleden hebben de mogelijkheid deze boeken voor een periode te lenen.

De Nationale Molendagen op 14 en 15 mei en het Groninger molenweekend op 11 en 12 juni konden dit jaar gelukkig weer hun doorgang vinden. Veel leden van de molenwerkgroep draaiden hun molen voor publiek. Ook de Open Monumentendagen op 10 en 11 september konden dit jaar weer plaatsvinden.

Na twee coronajaren konden ook weer scholen onze molens bezoeken. Veel van onze leden hebben met veel plezier de kinderen de molens laten zien en hebben verteld over het korenmalen en het vijzelen van water. De kinderen konden veelal ook zelf kennis maken en werken met beschikbare demonstratiemodellen.

In de overige weekenden van mei tot en met oktober werd volgens het rooster van de open maaldagen van de molenwerkgroep gedraaid. Daarnaast draaien veel molenaars al of niet op vaste dagen met grote regelmaat hun molen.

In 2022 bestond het Gilde van Molenaars 50 jaar. In het kader van het jubileum en het Jaar van de Molenaar vonden er tal van activiteiten plaats in de verschillende afdelingen. De hele maand maart is er op Groninger molens aandacht besteed aan het pellen van gerst tot gort. In Groningen staan bijna de helft van de nog aanwezige pelmolens. Meerdere leden van onze werkgroep bezochten het Gilde jubileumfeest in het Openluchtmuseum te Arnhem.

In 2022 hebben we als werkgroep meer ons gezicht in de molen buitenwereld laten zien. We woonden ledenvergaderingen bij van het Gilde Groningen, de molencontactdag van de Hollandsche Molen te Oldebroek en een informatiebijeenkomst over de nieuwe omgevingswet te Groningen. Gesprekken zijn gevoerd met onder andere Erfgoedpartners te Groningen en met de Molenstichting Midden en Oost-Groningen. Doel van deze gesprekken is meer elkaar te leren kennen en mogelijk met elkaar te kunnen samenwerken.

De Molenwerkgroep Oost-Groningen bestaat in 2024 50 jaar.

Het bestuur heeft in 2022 een tweetal aparte bijeenkomsten gehouden waarbij we met elkaar hebben gesproken over onze visie op de werkgroep. Waar staan we voor en wat is onze identiteit en wat willen we betekenen voor onze huidige en toekomstige leden?

Hierbij worden we geholpen door de Hanzehogeschool te Groningen. Een viertal groepen studentes en studenten van de vakgroep Communicatie zijn in het najaar van 2022 met veel creativiteit gestart met de uitwerking van nieuwe ideeën die we mogelijk kunnen gebruiken in de verdere toekomstige ontwikkeling van onze werkgroep. We kijken uit naar de resultaten die in het eerste kwartaal van 2023 worden gepresenteerd.

Discussie Bestuur

Bepalen Doelen
Molenwerkgroep Oost Groningen
 Periode 2024 – 202X

11 mei & 07 september 2022

*Wij zijn niet
 snel weg te
 waaien,
 jij toch ook
 niet?*

Het verenigingsblad "Muldersnijs" is dit jaar 4 keer verschenen met interessante artikelen onder redactie van Hemmo Popen

De website (www.molenwerkgroepoostgroningen.nl) bijgehouden door Joep Gründemann is een belangrijke bron van informatie, ook voor niet leden.

Paul Casteleijn, voorzitter.

Gebroeders Eckhardt B.V.

- Mengvoeders
- Voeradditieven
- Mineralen
- Bodem- en mestverbetersaars
- Meststoffen
- Huisdiervoerders
- Dierverzorging

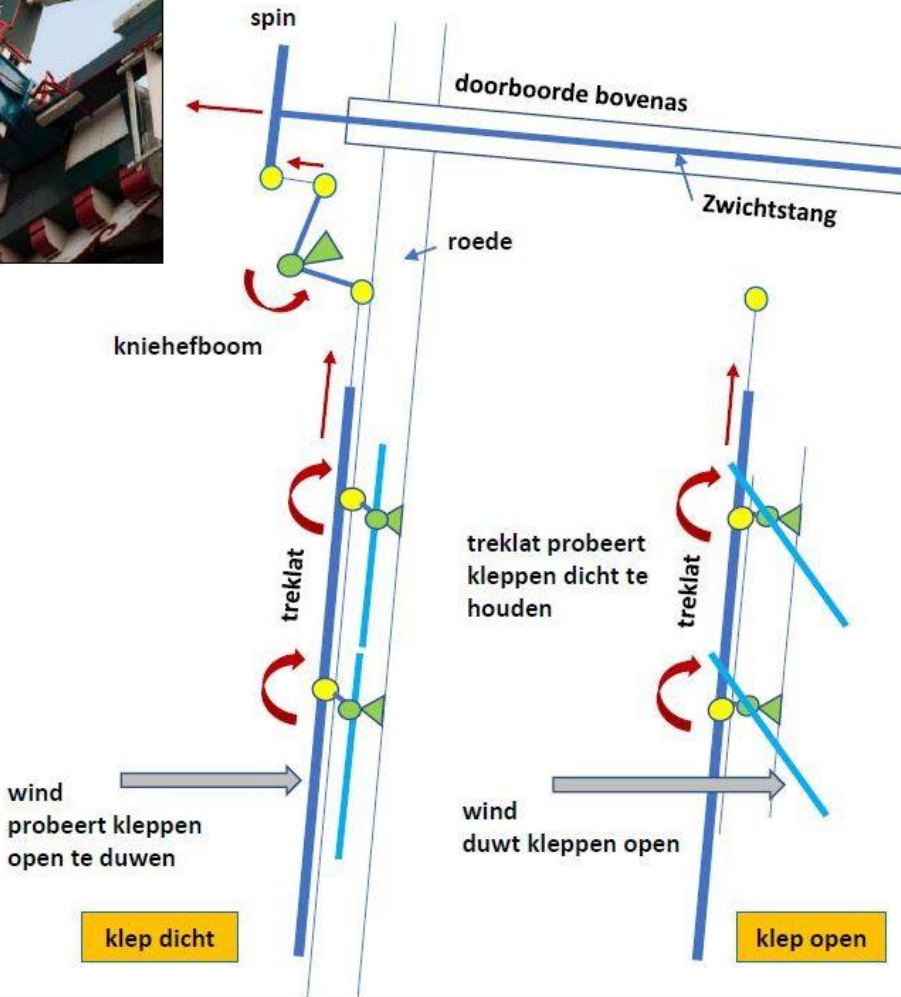
Wollinghuizerweg 5 – 9551 TG Jipsinghuizen
 Tel. 0599 326219 – Fax. 0599 326459
 Email: gebroederseckhardt@hetnet.nl -
www.eckhardt-mengvoeders.nl

Zelfzwichting - techniek

Krachten en richtingen

PC

Een animatiefilmpje van het doorboren van de molenas is te vinden op <https://vimeo.com/492006459/313dcd5fed>

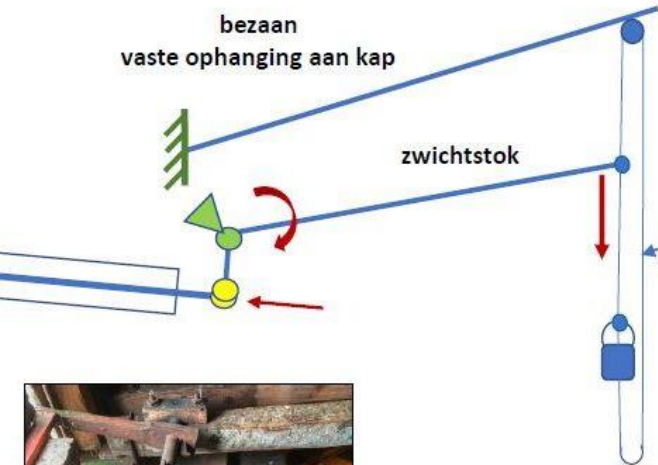
bezaan
vaste ophanging aan kap

zwichstok

rondlopende
ketting

gewicht
probeert kleppen
dicht te houden

Zoeken evenwicht 'windkracht <> gewicht' in
relatie tot gewenste aantal enden

a-symmetrische
ophanging klep

1/3

2/3

trek- & draairichting

scharnierpunt

vast scharnierpunt

Beikes Schilderswacht bv

Vastgoed onderhoud & beheer

T. 0597-43 21 80

www.beikesschilderswacht.nl

www.beikesschilderswacht.nl

NIEMAN

MOLENBOUW

ONDERHOUD • RESTAURATIE

Bezoekadres Wierumerschouwsterweg 17
9774 TE Adorp

Postadres De Overtoom 80
9613 CL Meerstad
niemanmolenbouw@gmail.com
+31(0)620414397

ALHOF

bouwkundig adviesbureau

► ► ► uw bouwkundig adviseur

gespecialiseerd in monumenten

vraag vrijblijvend een brochure aan

- constructieberekeningen
- ontwerp en tekenwerk
- inspecties en bouwkundig rapportages
- bouw fysica
- vergunningaanvraag en bouwbegeleiding

Dorpsstraat 22 tel : 0597 - 530 838
9699 PH Vriescheloo fax : 0597 - 530 858
alhof@planet.nl mobiel : 06 - 12 371 163

Enige weken geleden overleed op 11 februari jl. ons erelid Guus Sterenberg, 93 jaar oud, woonachtig te Bellingwolde. Guus was één van de initiatiefnemers van het oprichten van onze Molenwerkgroep als onderdeel van het IVN in 1974 en in 1982 met het vastleggen van eigen statuten bij de notaris. Guus heeft langjarig veel bestuurswerk voor onze vereniging uitgevoerd en was ook de trekker van vele activiteiten. Als Molenwerkgroep zijn we hem veel dank verschuldigd voor al deze initiatieven en werkzaamheden. Het bestuur heeft zijn vrouw een condoleance kaart gestuurd en meerdere werkgroep molenaars hebben de wiken van hun molen in de rouwstand gezet.

We verwelkomen 6 nieuwe leden. Een bekende is Johan van Dijk, voorzitter van het Groninger Gilde, molenaar en instructeur o.a. op de molen Hollands Welvaart te Mensingeweer en publicist van molenliteratuur. Ook een welkom aan een viertal nieuwe MIO's, Jeroen Padmos, Sjoerd van Soelen, Martijn Klein en Simon Broekema. Jeroen en Sjoerd zijn recent begonnen. Martijn heeft jaren geleden al gelest op een stellingkorenmolen te Zoetermeer en wil nu op voor het examen. Simon lest al wat langer bij Johan op Mensingeweer. Ook hebben we sinds kort een bijzonder nieuw lid. Twan, nog maar 12 jaar oud, vindt molens helemaal te gek en kan eigenlijk niet wachten tot hij de (Gilde) leeftijd van minimaal 14 jaar heeft. Hij neemt al volwaardig deel aan de zaterdagse theorie-opleiding bij Jan Kugel op de Edens. We bespreken de aankomende periode in samenwerking met zijn ouders en de betrokken molenaars een verantwoorde begeleiding op een molen.

Het nieuwe jaar is alweer even op weg. Onze maatschappij gaat uit van een leven lang leren, het behoud van de goede dingen en interesse en onderzoek naar nieuwe mogelijkheden.

Onze jaarlijkse excursie is gepland op de zaterdag 15 april, er wacht een mooi 'buitenlands avontuur' langs een 4-tal molens. We gaan uit van een volle bus molenaars en gelijkgezinden. Jullie worden van harte uitgenodigd mee te gaan. De verschillende molenweekenden in mei en juni staan in de agenda's en de aanvraag naar goed weer en een goede wind op deze dagen is weg.

Recent hebben bestuursleden en enkele leden van onze Werkgroep de presentaties kunnen meemaken van de onderzoeken van 'onze' Hanze Hogeschool studentes en studenten. Het was een schitterende vertoning, met veel enthousiasme hebben ze hun bevindingen en aanbevelingen aan ons laten zien. Onze gezamenlijke mening is dat veel onderdelen prima bruikbaar zijn om in onze Werkgroep in de toekomst iets mee te gaan doen.

De eerste Ledenvergadering is al over enkele weken op 21 maart, zie de informatie in deze uitgave.

Naast alle reguliere zaken als notulen, jaarverslag 2022, financiën, opleidingen, etc. willen graag een tweetal onderdelen met jullie bespreken:

- We hebben het afgelopen jaar met name binnen het bestuur gesproken over een mogelijke toekomstvisie van de Werkgroep. In de verschillende

Muldersnijs-en hebben we als bestuur jullie hierover geïnformeerd. Het Hanze Hogeschool traject is hierin een onderdeel geweest.

Wat zouden we met de materialen en onze ideeën kunnen doen?

- Ons jubileumjaar in 2024 kost al enige voorbereiding – een prille aanzet wordt gegeven.

Wij hopen op een ruime deelname van u als leden van de Werkgroep op de ledenvergadering.

Paul Casteleijn

DE EINDRESULTATEN VAN HET HANZE HOGESCHOOL PROJECT

Eind januari hebben de 4 groepen Hanze Hogeschool studentes en studenten hun eindproducten aan ons laten zien. Een afvaardiging van het bestuur en enkele ook in het Hanze traject betrokken leden maakten 4 goed uitgevoerde presentaties mee.

Iedere groep had gekozen voor een eigen aanpak en insteek op het onderwerp. We kregen de 4 volgende voorstellen te zien:

- Een gezamenlijk thema 'Hart voor de Molen' rondom molens, kunst, historie, scholen en uiteraard het zoeken naar molenaars.
- Een windvast Campagne plan op zoek naar nieuwe helden c.q. molenaars, inclusief uitingen met banners bij de molen, op auto's, etc.
- Een plan van het houden van 'fairs' rondom onze molen in directe samenwerking met de gemeenschap en omliggende middenstanders.
- Een ontwikkeld onderwijsplan om door bezoeken van schoolkinderen op de molens de vaders (en moeders) te interesseren voor het molenaarschap.

De verschillende ideeën kwamen niet willekeurig uit de lucht vallen. Allen zijn ze gebaseerd op marktonderzoek en statistiek in de literatuur van gelijksoortige vrijwillige organisaties. Er is gekeken naar doelgroepen, leeftijdsklassen van interesse, beschikbaar hebben en willen besteden van tijd.

Enkele groepen hebben in oa. in Winschoten en Scheemda straatinterviews gehouden, waarin vragen zijn gesteld over de bekendheid van de molens in de stad en regio, het mogelijk wel eens hebben bezocht van molens in de regio, het kennen van onze Werkgroep en ook het mogelijk hebben van interesse in het molenaarschap.

Het blijkt generiek dat iedereen de molens wel kent. Dat molens leuk worden gevonden maar er toch niet gauw op bezoek wordt gegaan. Dat de bekendheid van de Werkgroep nihil is en dat men de leuke eigenschappen van het molenaarschap geheel niet kent. Meer informatie over de molens en het molenaarschap werd als gewenst aangegeven.

Alle groepen hebben ons in enkele interview sessies gevraagd hoe wij ons naar buiten presenteren en ook zijn onze presentatiemiddelen als Muldersnijs en uiteraard onze website goed bekeken.

In alle rapportages zijn aanbevelingen gedaan onze uiterlijke presentaties te verbeteren en ook te moderniseren. Er wordt sterk aanbevolen ons ook op logische 'social media' te richten. Met name jongere generaties kijken vooral en eerst op deze media. Het snel en direct kunnen vinden en het ter beschikking krijgen van informatie over het molenaarschap wordt als belangrijk ervaren.

Alle aanwezige Werkgroepleden waren onder de indruk van de getoonde producten.

Wij hebben aangegeven dat wij in alle producten van alle groepen onderdelen herkennen die wij kunnen gaan gebruiken in de toekomst. De aankomende maanden zullen we ons beraden hoe we onderdelen met onze eigen visie kunnen combineren en wat we ermee gaan doen.

Het gehele project kunnen we als zeer geslaagd beschouwen.

Het Bestuur

BELANGRIJKE DATA

Als bestuur stellen we voor een jaaragenda in onze Muldersnijs te gaan vermelden. Alle voor leden interessante evenementen en bijeenkomsten voor de volgende 6 maanden kunnen daarin worden opgenomen. Op onze website kan naar noodzaak meer informatie worden gevonden. Bekende onderwerpen zijn al:

21 maart	Ledenvergadering Molenwerkgroep
15 april	Excursie Molenwerkgroep
13+14 mei	Nationale Molendagen
10+11 juni	Groninger Molendagen
9+10september	Open Monumentendag

THEORIELESSEN MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN

Door Jan Kugel

Data Theorielessen in combinatie met de praktijklessen 2023 t/m april
Lesprogramma 2022 - 2023 MWG Oost-Groningen

- Za 11 mrt. Praktijk
- Za 18 mrt. THEORIE
- Za 25 mrt. Praktijk
- Za 01 apr. THEORIE
- Za 08 apr. THEORIE
- Za 15 apr. Excursie

SCHOLEN BEZOEKEN ONZE MOLENS

Het is misschien nog wat aan de vroege kant begin maart al over de bezoeken van scholen op onze molens na te denken. Voor we het weten staan de eerste afspraken mogelijk alweer in de agenda.

Veel van onze molens en molenaars ontvangen ieder jaar scholen en hebben een eigen aanpak ontwikkeld om de kinderen en begeleiders te ontvangen.

Een kort berichtje over het mogelijk kunnen gebruiken van hulpmiddelen tbv. deze bezoeken.

De molenwerkgroep heeft de beschikking over meerdere demonstratiemodellen om de kinderen zelf te laten ontdekken hoe bijvoorbeeld graan gemalen kan worden met onder andere een kweern en enkele handmaalmolens. Ook is er een kleine werkende watervijzel.

Erfgoed Partners Groningen heeft enkele jaren geleden een tweetal leskisten aan de Werkgroep ter beschikking gesteld, met onder andere voorbeeld granen, een handmolen en een zeef, zie de foto. Ook worden aanwijzingen gegeven hoe een les kan worden opgezet.

De 'thuisbasis' van de demomaterialen en één van de leskisten is in principe Molen de Edens te Winschoten, alle inlichtingen en afspraken kunnen worden verstrekt door en gemaakt met Jan Kugel. De tweede leskist zwerft op één van de Oost Groninger Molens, bel de molenaars maar op.

Mede ter informatie – één van de jubileumactiviteiten van het 100-jarige bestaan van de Hollandsche Molen is de organisatie van een 'molenkidsweek' van 8 – 11 mei. De praktische invulling hiervan is nog niet bekend.

Het bestuur

Koning Molenzeylen

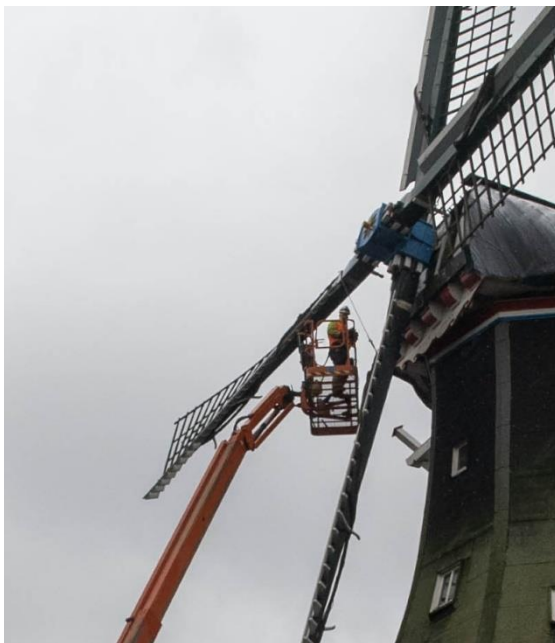
- *Nieuwe zeilen*
- *Reparaties*
- *Touwwerk*
- *Smeermiddelen*
- *En meer...*

Fa. Koning v.o.f.
058-2135830 / 06-15107316
info@koning-molenzeylen.nl

www.koning-molenzeylen.nl

Een zeer ernstig probleem komt steeds dichterbij, nl. de status van de roeden van onze molens. Het is bekend, de laatste jaren zijn meerdere roedebreuken voorgevallen bij molens in Nederland, denk aan de Dellen molen te Nieuw Scheemda. Als zoiets voorvalt kunnen de gevolgen zeer ernstig zijn, uiteraard voor de molen tav. grote schades, maar zeker ook voor mogelijke persoonlijke ongelukken, zowel voor de molenaars als eventueel aanwezige publiek. De Hollandsche Molen heeft in samenwerking met vakspecialisten een grondig onderzoek aan molenroeden - type uitvoeringen, breuken, functioneren, levensduur, etc. - uitgevoerd en hun rapportage is beschikbaar, zie hun website. Dit onderzoek laat zien dat een deel van de roeden van Nederlandse molens mogelijke risico's lopen. Veel moleneigenaars laten op dit moment hun roeden onderzoeken met professionele meetmethoden, waaronder ultrasoon onderzoek op de lasnaden. Afhankelijk van de constatering kan worden besloten dat met het gevlucht van de molen niet meer mag worden gedraaid. De oplossing is natuurlijk relatief eenvoudig, wissel de roeden om voor nieuwe exemplaren. Echter een tweetal praktische problemen komen dan om de hoek kijken. Waar sturen we de rekening heen en de capaciteit van de molenmakers om nieuwe roeden op grote schaal te construeren is beperkt in Nederland. Naar verwachting staat een betrokken molen minimaal 1 jaar stil voordat zij hersteld is. Discussies zijn gestart binnen meerdere verbanden en niveaus hoe we met dit brede probleem moeten omgaan. In Groningen is recent, mede op initiatief van Erfgoed Partners, een eerste inventarisatie gestart welke omvang dit probleem in de provincie al heeft c.q. nog kan worden. Getroffen zijn al meerdere molens van onze leden, o.a. de Vier Winden te Pieterburen en recent Edens te Winschoten. Beide molens zijn lesmolens, oplossingen zijn gevonden voor de molenaars in opleiding.

Paul Casteleijn

EXCURSIE MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN ZATERDAG 15 APRIL 2023

De jaarlijkse excursie is weer naar het voorjaar geplaatst. Naar onze mening hebben we een aantrekkelijk programma kunnen samenstellen. We gaan naar het 'buitenland' en bezoeken een 4-tal Duitse molens, nl.

- Remels Mühle te Ulengen
- De Goede Verwachting te Neuharlingersiel
- Bockwindemühle te Dornum
- Nenndorf Mühle te Westerholt

Zie de foto's hieronder van links naar rechts

We rijden per touringbus om 08.00 uur weg bij Molen Berg te Winschoten en zijn naar verwachting omstreeks 18.00 uur daar weer retour.

We gaan natuurlijk proberen de bus zo vol mogelijk te krijgen met enthousiaste molenaars en mogelijk andere in molens geïnteresseerde gasten. Ook binnen het Groninger Gilde zal onze excursie worden gepromoot.

De website van onze Molenwerkgroep kan weer gebruikt worden voor opgave aan de excursie en alle noodzakelijke informatie wordt eveneens aangegeven. We verwachten dat we met elkaar er een leuke en interessante excursie van kunnen maken en zien elkaar op 15 april.

David Reitsema en Jacqueline Sollart.

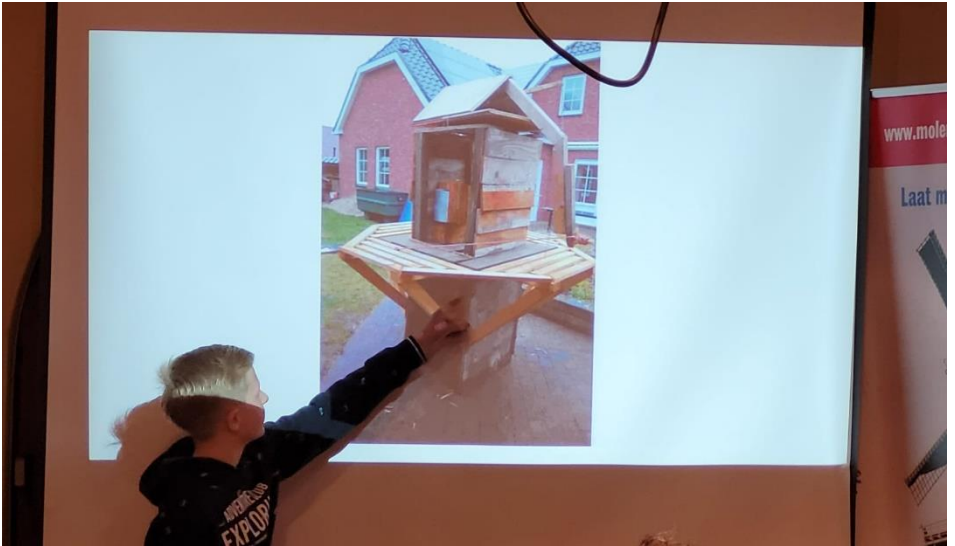
JONGSTE MOLENAAR IN OPLEIDING

Onze jongste molenaar in opleiding Twan de Vries uit Midwolda heeft zich op zijn jonge leeftijd al erg verdiept in de opbouw van een molen.

Hij gaat zelfs zover dat de tuin van zijn ouders in Midwolda straks wordt ingenomen door een heuse eigen gebouwde molen.

Tijdens de nieuwjaarsreceptie in molen Edens gaf hij uitleg door middel van een fotoreportage van de vorderingen van zijn bouwwerk.

Knap werk en Twan is al een echte molenaar in wording. Hij komt regelmatig langs op Udemas molen in Ganzedijk en bezoekt trouw de theoriemorgens.

OVERIGE WEBSITES MET INFORMATIE met de laatste aanvullingen

Naast onze eigen website zijn er nog tal van websites die voor ons als molenaars interessant zijn om informatie of leuke verhalen te lezen. Hierna een greep uit de vele mogelijkheden.

www.molens.nl – Vereniging de Hollandsche Molen.

www.vrijwilligemolenaars.nl - Gilde van vrijwillige molenaars

www.allemolens.nl - afbeeldingen, archiefstukken, literatuur en bouwtekeningen

www.groningermolens.nl – Het archief van de Groninger molens

www.erfgoedpartners.nl/ - Erfgoedpartners Groningen

www.erfgoedvrijwilliger.nl – Landelijke website met info en vacatures

www.molenwereld.com - Stichting Molenwereld

www.molendatabase.org – Verdwenen molens in Nederland

www.molendatabase.nl – Werkende molens in Nederland

www.molendatabase.net – Overige verdwenen en werkende

www.msmog.nl/ - Molenstichting Midden- en Oost-Groningen

www.houtinfo.nl/toepassingen/houtdatabase - Hout en de toepassingen

<https://molen.startpagina.nl> – Vele websites over molens.

www.deutsche-muehlen.de/muehlendatenbank/ – Duitse molendatabase

www.milldatabase.org - Molens wereldwijd

en uiteraard de website van Bob Poppen www.bdpoppen.nl

Molenmakersbedrijf **Molema**

V.O.F

Provincialeweg 4a, 9677 TW Heiligerlee. +0031(0)597 - 591660
info@molemavof.nl www.molemavof.nl

Molenbouw

Restauratie

Onderhoud

Verbouw

Metaal

Houtbouw

